GAZETA LWOWSKA.

Wychodzi z Dodatkiem codziennie, prócz świąt i niedzieli. Prenumerata kwartalna miejscowym 4 złr. kr. 15., odbierającym pocztą 4 złr. 40 kr., Inseracyę opłacają od wiersza w półkolumnie (drukiem garmont) po raz pierwszy 4 kr. następnie po 2 kr. m. k.

Nr. 132. Wtorek 11. czerwca 1850. **Rok bieżący gazety 39.**

PRZEGLĄD.

Monarchya Austryacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 6. czerwca. Dnia 7. czerwca wyjdzie w c. k. rządowej i nadwornej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany LXII. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa, wydany dnia 28. maja 1850 tymczasowo tylko w niemieckim języku — teraz we wszystkich dziewięciu podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 207. Rozporządzenie ministra finansów z d. 24. maja 1850 r., którem ogłoszono zaprowadzenie władz finansowych w kraju koronnym Kroacyi i Slawonii, tudzież zaczęcie czynności krajowych władz finansowych.

Wiedeń, 7. czerwca. Jutro wyjdzie w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i będzie rozesłany XXXIV. zeszyt powszechnego dziennika rządowego ustaw państwa — wydany dnia 30. marca 1850 tymczasowo tylko w niemieckim języku — we wszystkich dziewięciu podwójnych wydaniach.

Zeszyt ten zawiera pod

Nr. 122. Rozporządzenie ministerstwa handlu z 26. marca 1850, którem ogłoszono sankcyonowaną najwyższem postanowieniem z d. 18. marca 1850 prowizoryczną ustawę względem zaprowadzenia izb handlowych i przemysłowych.

Prócz tego wyjdzie także dnia 8. czerwca 1850 17ty zeszyt dodatkowy, zawierający najuniżeńsze przedstawienia ministra wyznań do zawartego w L. zeszycie D. R. U. P. Nr. 156. ces. rozporządzenia z d. 18. kwietnia 1850, którem ustalono stosunek kościoła katolickiego do władzy państwa, i do zawartego pod Nr. 157. ces. rozporządzenia z d. 23. kwietnia r. 1850, którem bliżej oznaczono stosunki kościoła katolickiego do władzy państwa.

Lwów, 31. maja. Potwierdzonym od wyższej instancyi sądowym wyrokiem została Maryanna Pawlinkowska, rodem z Przemyśla w Galicyi, mająca lat 24, r. k., niezamężna, klucznica, za podburzające demonstracye polityczne, policzeniem odsiedzianego od początku kwietnia indagacyjnego aresztu ukarana, i dzisiaj z aresztu wypuszczona.

Z c. k. wojennego sądu.

Lwów, 3. czerwca. Potwierdzonym od wyższej instancyi prawnym wyrokiem skazany jest Andrzej Jaremowicz, rodem z Hołowiecka, Stryjskiego obwodu w Galicyi, mający lat 23, r. g., żonaty, kawiarz, za niezamknięcie swej kawiarni w przepisanym czasie, na areszt przez 24 godzin, i z dniem dzisiejszym nakazano wykonanie tej kary.

Z c. k. wojennego sądu.

Czerniowce, 3. czerwca. Wojennym wyrokiem skazani są: Dmitro Goruk, rodem z Putyna, dominium tego samego nazwiska, w księstwie Bukowińskiem, mający lat 46, gr. n. u. religii, żonaty, ojciec ośmiorga dzieci, gospodarz na gruncie, za zatajenie broni, ze względu na łagodzące okoliczności na dziesięciodniowy; przeciwnie zaś terminujący aptekarz Teofil Dziembowski, rodem z Płotycz, Tarnopolskiego obwodu w Galicyi, mający lat 18, katolik, bezżenny, za przekroczenie przepisów paszportowych na ośmiodniowy areszt w sztokhauzie w kajdanach, i po zaszłej publikacyi na dniu dzisiejszym kazano te wyroki wykonać.

Z c. k. wojskowej sekcyi indagacyjnej nr. 4.

Sprawy krajowe.

(Sprostowanie.)

W ogłoszonym wczoraj w Gazecie naszej wykazie wylosowanych listów zastawnych wypuszczony został przez pomyłkę w Seryi Vtej Nr. 6.186.

(Uwolnienie dzierżawców mniejszych od przychodowego podatku.)

Wiedeń, 5. czerwca. Dekretem ministerstwa finansów z 13. maja uwolniono dzierżawców mniejszych gruntów lub obsiewających je za umowa — od przychodowego podatku. Przyzwolono zatem na rok 1850, iż dzierżawca nie będzie obowiązany płacić podatku od dochodu z zadzierżawionego gruntu, jeźli prócz tego nie pobiera żadnych innych dochodów podlegających podatkowi przychodowemu, grunta swoje sam uprawia, i jeźli dzierżawa tak jest mała, iż 20 część czystego dochodu nie wynosi najniższej kwoty podatku zarobkowego, jaki jest przepisany dla gminy, w której grunt zadzierżawiony leży. (Oest. Cor.)

(Wiadomości bieżące z Wiednia z d. 5. czerwca.)

Wiedeń, 5. czerwca. Odnośnie do publikowanych w dzienniku ustaw państwa przepisów o uwolnienie obowiązanych do służby wojskowej od osobistego wstąpienia do niej za złożeniem taksy, ogłasza ministerstwo wojny, że zwrócenie takowych taks już złożonych pod żadnym pozorem miejsca mieć nie może. Oraz postanowiono, że ci mężczyźni, którzy legalnie lub nielegalnie nie są obecni, a których zastępcy powołani do służby wojskowej za złożeniem tej taksy uwalniają się od osobistego pełnienia służby, za ich powrotem lub schwytaniem mają natychmiast być asenterowani i do swych korpusów odesłani, a gminom ich należy to policzyć za dłużny jeszcze kontyngent, albo jeżeli takowy już całkiem jest odstawiony, za przewyżkę dla przyszłej rekrutacyi.

— Dla lepszej ewidencyi przybywających do Multan poddanych austryackich nakazano na mocy dekretu ministerstwa spraw wewnętrznych, aby nadal we wszystkich paszportach, wydanych dla podróży za granicę, dodano tę pisemną uwagę, że podróżny za przybyciem do Multan lub Wołoszczyzny obowiązany jest w przeciągu trzech dni, pod karą za zaniedbanie, zgłosić się do najbliższego c. k. starostwa lub ajencyi z swoim dokumentem podróży.

— Cesarz Ferdynand wyrzekł na radzie familijnej przed kilku tygodniami odbytej, iż postanowił stale już zamieszkać w Pradze. Zwieziono zatem kasę J. M. Cesarza na zamek Pragski, a wkrótce rozpocznie się reparacya i uporządkowanie wszystkich cesarskich pomieszkań, ogrodów, tudzież letniego pałacu i lokalów w dobrach niegdyś toskańskich, a teraz do Cesarza Ferdynanda należących. W domie na Hradczynie — dawniej toskańskim, a teraz cesarskim, umieszczona będzie ces. biblioteka. Niezadługo też zaprowadzone zostaną funkcye dworskie. (O. C.)

— Rządy w Modenie i Parmie potwierdziły zawartą w Wiedniu na dniu 4. grudnia 1849 w powszechnych artykułach ugodę cłową między Austrya a temi księstwami. Sekretarz ministerstwa finansów p. Cappelari, tudzież nad-dyrektor Trolli z Medyolanu otrzymali rozkaz udania się na wspomnione dwory dla porozumienia się z urzędnikami w tej mierze oznaczonymi, wyjaśnienia im austryackich przepisów cłowych, i współdziałania w razie potrzeby przy zaprowadzeniu administracyjnych środków. Po ukończeniu tej misyi odbędą się konkluzyjne umowy znowu we Wiedniu. (O. C.)

(Instalacya prokuratoryi i sądownictwa konstytucyjnego w Bernie.)

Wiedeń, 5. czerwca. W pałacu sprawiedliwości w Bernie odbyła się na dniu 1. b. m. w południe urzędowa instalacya instytutu prokuratorstwa rządowego przez zaprzysiężenie prokuratorów państwa i ich zastępców, zaczem stało się już sądownictwo w duchu i wedle znaczenia państwa konstytucyjnego niezmienną rzeczywistością. Jeneralny prokurator państwa i prezydent komisyi dla zniesienia ciężarów gruntowych, p. Dr. Mayer rozpoczął ten ważny akt stosowną przemową do kolegów swoich. Mowca ten skreślił najprzód dobitnemi wyrazy ważność chwili obecnej, potem zwrócił uwagę na dobrodziejstwo nowego ustawodawstwa karnego, i wykazał tę ogromną różnicę, jaka zachodzi pomiędzy dawniejszą inkwizycyą tajną a dzisiejszem jawnem i ustnem postępowaniem w procesach karnych, a przy końcu swej przemowy treściwej wspomniał jeszcze o wspólności i wzajemnej pomocy w obowiązkach tak trudnych; poczem nastąpił właściwy akt zaprzysiężenia, a całą tę uroczystość wzniosła zakończyła odpowiedź prokuratora państwa, p. Dr. Tuny i huczne: „Niech żyje!„

na cześć Jego Ces. Mości. Jego Ekscelencya namiestnik kraju hr. Lazanzky, radzcy wyższego trybunału krajowego z prezydentem senatu p. Hennig na czele, prezydenci berneńskiego sądu krajowego, znaczna liczba sądowych i innych urzędników, adwokaci krajowi i wielu innych uczestników byli naocznymi świadkami tego nader ważnego aktu. (Lloyd.)

(Plan kolonizacyi Węgier.)

Peszt, 31. maja. Pesther Zeitung zawiera następujące doniesienie pana Ehrenberg o planie kolonizacyi Węgier.

Towarzystwo, utworzone wydaniem 100,000 sztuk akcyi po 100 złr. mk. założy fundusz dziesięciu milionów reńskich mk., który ze wszechmiar wystarczy, aby temu przedsiębierstwu nadać silną podstawę wzmagającej się ciągle rozciągłości; ponieważ zaraz przy rozpoczęciu czynności tak wielki kapitał nie jest potrzebny, tedy zbierze się towarzystwo z wydaniem 25,000 sztuk akcyi i ukonstytuje się.

Ale dla usunięcia z góry wszelkiego niedowierzania i wszelkich trudności, deklaracya przystąpienia nastąpi przez subskrybcyę, a skoro się 300 osób zapisze, utworzy się z jego grona komitet prowizoryczny, który aż do ukonstytuowania towarzystwa zajmie się kierunkiem spraw i staraniem o gwarancyę uczynionych dotychczas składek.

Skoro się towarzystwo utworzy, zacznie swoje czynność od tego, że niezwłocznie zakupi grunta, a to takie, które są złe albo całkiem nieuprawione; wiemy, że w Węgrzech na nich nie zbywa, i że już wystawiono na sprzedaż znaczne partye gruntów, których cena jest umiarkowana.

Gdy towarzystwo zakupi te grunta w takiej ilości, że już można będzie rozpocząć przygotowawcze roboty bez późniejszej przerwy, wtedy za pośrednictwem zdatnych mężów, ile możności Węgrów przystąpi się do wymiaru, podziału na gminy, wyznaczenia miejsc do wystawienia potrzebnych dla kolonistów budynków gospodarczych, do wytknięcia technicznie dróg, młynów, cegielni itd., równie jak i do wyszukania za najtańszą kwotę potrzebnego na to i do budowania domów materyału, tymczasem wydadzą się odezwy zachęcające rzemieślników do rozpoczęcia natychmiast roboty.

Skoro będą pobudowane i w swojej fundacyi uregulowane kilka włości, należy publikacyą i odezwą werbować osadników, którym te gospodarstwa, każde najmniej z 25 morgów pola złożone, za pewną kwotę sprzedane będą, cena za nie będzie bardzo umiarkowana, zwłaszcza gdy zważymy wymierzony na lat 15 termin wypłaty ratami bez procenta tudzież zapewniony kolonistom w szczególniejszych przypadkach zasiłek w pieniądzach i naturaliach, a tak z pewnością można przypuścić, że towarzystwo nie ma się obawiać, aby zabrakło na takich, którzy się kolonizować zechcą.

Sądząc z wydatności ziemi węgierskiej, można przybywającym osadnikom pod opieką sprawiedliwego rządu dobrą przyszłość rokować. Według zdania autora tego doniesienia należałoby najszczególniej zachęcać do tej kolonizacyi mieszkańców austryackiej monarchyi w tych obwodach, które mocno są przeludnione.

(Kurs wiedeński z 6. czerwca 1850.)

Obligacye długu państwa 5% — $93^5/_8$; $4^1/_2$% — $82^1/_4$; 4% — 72; $2^1/_2$% — 49. Akcye bank. 1083. Losy z 1834 r. 176; z 1839 r. $110^1/_4$. Akcye kolei półn. $107^1/_4$.

Ameryka.

(Przedsiębierstwa Amerykanów na Kubą nie wróżą pomyślnie.)

Na wypadek gdyby nowa wyprawa przeciw wyspie Kuba nie miała spełznąć na niczem, ciekawą jest rzeczą dowiedzieć się o sile zbrojnej jaką mogłaby Hyszpania przeciwstawić wojskom Stanów amerykańskich. Liczba wojsk regularnych na wyspie Kuba wynosi do 25,000, z których znaczna część przybyła niedawno-co z Hyszpanii, zaczem nie było jeszcze czasu do ich uwiedzenia. Żołnierz hyszpański na Kubie pobiera dziennego żołdu 25 cent. t. j. prawie trzy razy tyle jak w rodzinnym swym kraju, a nawet nieco więcej niżli żołnierze Stanów zjednoczonych. Ubiór, żywność i kwatery są wyśmienite, a żołnierz na wyspie Kuba ma życie wygodne. Do tego jeszcze wybierano tak szeregowców jako i oficerów z szczególną uwagą na ich konduitę, tak, że byle w czemkolwiek podejrzanych całkiem go usuwano. Również nie mogą liczyć Stany zjednoczone i na sympatye krajowców, gdyż przynajmniej w głębi wyspy panuje przeciw obcym i heretykom największa nienawiść. (Ll.)

Anglia.

(Sprawy w parlamencie angielskim.)

Londyn, 1. czerwca. Na onegdajszem posiedzeniu izby wyższej zwrócił lord Broughamm uwagę izby na potwarze, których był przedmiotem w dwóch dziennikach pod względem swego postępowania jako sędzia w wytoczonej niedawno sprawie rozwodu. Ponieważ jeden z dzienników nie odwołał tych potwarzy, przeto nakładcy proces wytoczy.

Izba niższa zgromadziła się o dwunastej w południe w nowym gmachu parlamentowym dla ocenienia go pod względem przestrzeni i akustyki. Ale właśnie nienajlepszy rezultat wypadł z uczynionych experymentów.

Na posiedzeniu popołudniowem wniósł lord Ashley projekt podać adres do Jej Mości królowej, aby niedzielną pocztę całkiem zniesiono. Opierał tę mocyę na powszechnem życzeniu ludności, która się w tym jednym tylko miesiącu na 3820 petycyach 549,538 podpisami wyraziła, na świętości dnia odpoczynku, na sprawiedliwości, jaką dla urzędników pocztowych wymierzyć należy, a w końcu na względach samego zdrowia.

Kanclerz stanu przyznał, że powody te w większej części są bardzo słuszne, zbijał jednak mocyę utrzymując, że za przyjęciem jej wypadnie także znieść niedzielną słubę policyi i urzędników cłowych, dozorców nadbrzeża itd. Rząd uczynił prócz tego od dwóch lat co tylko mógł w tym względzie, i w ogóle nie miałby nic przeciw zupełnemu zniesieniu pocztowej służby w niedzielę, jeżeliby kraj przystał na wynikające ztąd, a najszczególniej uboższe klasy dotykające niedogodności. Po przydłuższej debacie przyjęto mocyę 93 głosami przeciw 68 z pochwałą.

Lord J. Russell oświadczył, że zamyśla przedłożyć bil o zmodyfikowaniu przysięgi Izraelitów, którzy są obrani członkami parlamentu, gdyż istnące ustawy nie orzekły dokładnie, dla czego Izraelici w namienionych przypadkach niemają składać przysięgi w tej formie, jaka jest kwakrom przyznana. Izba dała pozwolenie do wniesienia tego bilu i odczytano go poraz pierwszy.

Na wczorajszem posiedzeniu izby wyższej zaproponował hrabia Harrowby wziąć znowu pod rozwagę wydane przeciw handlowi w niedzielę rozporządzenia. Mocyę tę pomimo sprzeciwienia się panów Broughama i Ellenborough uchwalono.

Hrabia Grey zaproponował drugie odczytanie administracyjnego bilu kolonii austryalskich, i wyłuszczał jego szczegóły. Poczem bil poraz drugi odczytano.

W izbie niższej utrzymywał Sir E. Buxton, że produkowany w angielskich koloniach cukier należy na targowicach angielskich chronić przed konkurencyą cukru, który w obcych państwach niewolnikami jest wyrabiany. Wniosek ten wywołał bardzo żwawą dyskusyę i został 275 głosami przeciw 234, a zatem małą większością, bo tylko 41 głosami odrzucony.

(Związek małżeński jenerała Cabrery.)

Londyn. Jenerał Cabrera, który przez tyle lat bronił sprawy legitymistycznej w Hyszpanii, ożenił się tu niedawno z Maryanną Katarzyną Richards jedyną córką i dziedziczką zmarłego Roberta Vaughan Richards, Esquire. Jednym ze świadków przy ślubie jenerała był Jego królewiczowska Mość don Juan, brat hrabi Montemolin. Po ślubie było wspaniałe śniadanie w pomieszkaniu pani Richards w Baton-square. Nowożeńcy odjechali potem do Townbridge-Wells. Mówią, że panna młoda ma 25,000 funt. szt. (625,000 franków) rocznego dochodu. (Morn. Post.)

Francya.

(Telegraficzna korespondencya.)

Paryż, 5. czerwca. Na dzisiejszem posiedzeniu przyjęła legislatywa odrzuconą przez komisyę ustawę stęplową.

Większość zrażona jest żądanem podwyższeniem płacy prezydenta, i wysełała już dwa razy na próżno deputacye do Elysee z doradzaniem odroczenia tego wniosku. Mimo to przecież przejdzie podwyższenie płacy większością głosów, mianowicie dla naglących stosunków pieniężnych.

Emil de Girardin uwolniony od zaskarżenia, drukarza jednakże zasądzono. (B. Z.)

(Stan rzeczy w Paryżu. Posiedzenie izby z dnia 1. czerwca.)

Paryż, 2. czerwca. Uchwała reformy wyborów niewywołała żadnej z tych następności, jakich się obawiano. Paryż zupełnie jest spokojny. Wczorajsze posiedzenie zgromadzenia narodowego było epilogiem długiej dyskusyi nad ustawą reformy wyborów. Leon Faucher złożył sprawozdanie o petycyach przeciw ustawie złożonych w biurze zgromadzenia.

Sprawozdawca wyświecił środki nielegalne, jakich używano by wymódz podpisy, usiłował nawet dowieść, iż niektóre z tych podpisów są zfałszowane. Zgodnie z postanowieniami komisyi odesłało zgromadzenie większością 429 głosów przeciw 220 sprawę tę do ministeryów, dla rozpoczęcia indagacyi i wytoczenia procesu przeciw winowajcom. (Ind.)

(Posiedzenie zgromadzenia narodowego z d. 3. czerwca.)

Paryż, 3. czerwca. Na dzisiejszem posiedzeniu narodowego zgromadzenia pod prezydencyą pana Dupin wniesiono formalną propozycyę jenerała Grammont dla przeniesienia narodowego zgromadzenia, prezydencyi rzeczypospolitej równie jak i wiceprezydencyi, ministeryów wraz z oddziałami, rady stanu i administracyi telegrafów od pierwszego października 1850 do Versailles. Niepotrzebujemy dodawać, że propozycya ta przynajmniej na teraz nie będzie wzięta pod obrady. — Posiedzenie otworzono o pół do trzeciej. Po uchwaleniu kredytu 100.000 fr. na budowy publiczne w Isle de la Réunion (Ile Bourbon) rozpoczęto dyskusyę nad nową ustawą o stęplu dla waluty handlowej, akcyi, obligacyi, przeniesienia rentów itd. jak wyszła z drugiej przed niejakim czasem odbytej obrady. Przyjęto pierwsze artykuły, wedle których wszystkie weksle muszą być nadal zaopatrzone stęplem $^1/_{20}$ pCto. swojej wartości, a jeżeli zaraz przy wydaniu ich nie są zastęplowane, muszą być zaopatrzone wizą $^3/_{20}$ pCt. swojej wartości, wprzód nim mogą być negocyowane, co się także na weksle przychodzące z zagranicy rozciąga. Kara wynosi 6 pCt. Minister wojny przerwał dyskusyę dla przedłożenia wniosku do ustawy o rekrutacyi i utworzeniu rezerwy. Zapowiedź tę przyjęto na wszystkich ławkach z jawnem zadowoleniem. Na propozycyę pana Berryer odesłano ten projekt do ustawy dla szczególniejszej jego ważności do mającej być zamianowaną przez zgromadzenie komisyi z 15. członków.

(Stan rzeczy w Paryżu.)

Paryż, 3. czerwca. Nowa ustawa wyborowa umieszczona jest dziś w Monitorze i w zbiorze ustaw. Odpadają więc z dniem dzisiejszym wszelkie pogłoski, twierdzące, że prezydent republiki niesprzyja tej ustawie, że nowe wyda poselstwo albo żądać będzie czwartej dyskusyi. Lecz zaledwie minęło dni kilka od przyjęcia ustawy wyborowej, wnet powstaje znowu ta sama obawa o przyszłość, co dawniej. Obawa rozruchów nietyle niepokoi umysły, od lutowej bowiem rewolucyi niepanował w Paryżu tak zupełny spokój jak teraz; ale ten spokój któryby prowizorycznym nazwać można, nie załatwia rozlicznych trudności, jakie pewnemu ustaleniu rzeczy stoją na zawadzie. Co z tego będzie? To pytanie zadaje sobie każdy, lecz nikt na nie niewie odpowiedzi. Następstwa zwycięstwa przy ustawie wyborowej poczynają już niepokoić większość zgromadzenia narodowego. Dzienniki legitymistyczne „Corsaire“ i „Opinion publique“ oświadczają się mniej więcej otwarcie za przywróceniem zasady dziedziczności, która stanowiła potęgę starszej linii, a nawet dziennik „Univers“ popiera tę samą zasadę. „L'Ordre“ zaś sprzeciwia się tym przesadzonym wymaganiom i żąda aby się raz już zajęto planami polepszenia materyalnego bytu ludu. O zamysłach większości zgromadzenia narodowego podaje „Bulletin de Paris“ następujące doniesienia: Większość zgromadzenia narodowego wolna w tej chwili od obawy wybuchu wojny domowej zamyśla urządzić arsenał ustaw, któryby i na przyszłość wojnę domową uczynił niepodobną. Uchwali przeto jako przedmioty naglące, ustawę o pobycie, ustawę reformy sądu przysięgłych, ustawę druku, ustawę o burmistrzach, o zborach politycznych i jeszcze kilka innych ważnych ustaw.“ Dowiadujemy się dziś, że pojednanie między panami Changarnier i Hautpoul wcale nie jest tak zupełne jak się wczoraj zdawało. Jednak kryzys ministeryalna już jest uchylona. — W zgromadzeniu narodowem zabawiano się dziś następującym kabalistycznym rachunkiem. Ustawę wyborową uchwalono jak wiadomo większością 433 głosów przeciw 241. Cyfry obydwóch tych liczb zliczone razem dają liczbę 17 z której się składała komisya co tę ustawę wypracowała. (Ind.)

(Poczta francuska z d. 1. czerwca.)

Paryż, 1. czerwca. Rząd otrzymał depeszą telegraficzną wiadomość o śmierci jenerała de Barral w skutek rany otrzymanej w potyczce z Kabylami. Powołany na dowódzcę brygady armii do Lugdunu, chciał ten jenerał, jeden z najznakomitszych z armii afrykańskiej, skarcić przed wyjazdem swoim buntownicze plemię Kabylów i został śmiertelnie raniony.

Bieżący rachunek banku Francyi wykazuje pomyślniejsze rezultaty, niż w zeszłym tygodniu. Portefeuille Paryża wynoszący obecnie blisko 43 mil pomnożył się o 3 mil. 500.000 frank., od ośmiu dni, a o 5 mil. od 14 dni; portefeuille na prowincyi pomnożył się także o 750.000 fr. suma portefeuillu wynosi 109.250.000 franków. Suma stanu kasy wynosi 471, a suma obiegu banknotów 482 mil. Zapadłe weksle niezapłacone wynoszą 67.143 franków.

Cesarz Soulouque z Hajti kazał pewnego autora, który ogłosił pismo przeciw Cesarzowi i jego małżonce, wrzucić w kipiącą smołę. Ponieważ zaś autor pochodził z małej pod opieką Zjednoczonych stanów północnych stojącej republiki Liberia, przeto założył północno-amerykański konzul energiczną protestacyę przeciw temu postępowaniu Jego czarnej Mości. Sądzą tu, że rząd północno-amerykański przedsięweźmie wszelkie środki, by na przyszłość ochronić przed podobnym losem stojące pod jego opieką osoby.

Szwajcarya.

(Konserwatyści przewagę mają w Szwajcaryi.)

Berna, 1. czerwca. Wczoraj zebrały się obie sekcye nowej wielkiej rady dla porozumienia się względem wyboru członków do rady rządowej.

— Pierwsze posiedzenie nowej wielkiej rady odbyło się dziś w najlepszym porządku i zgodzie. Były trzy głosowania; przy każdem powstało 117 konserwatystów przeciw 105 radykałom. Przedmiotem głosowania było: wybór prowizorycznego prezydenta, do czego proponują stronnictwa pułkownika Straub, konserwatystę; dalej kwestya względem przypuszczenia deputowanych z Pruntrut, których wybór na wniosek opozycyi unieważniono, a w końcu mianowanie komisyi siedmiu dla sprawdzenia zakwestyonowanych wyborów, których obiór pozostawiła większość konserwatywna do woli prezydenta. (D. R.)

Włochy.

(Posiedzenie turyńskiej izby deputowanych z 29. maja.)

Turyn, 31. maja. Wczoraj, jako w święto Bożego ciała niemiały izby posiedzenia. Na przedwczorajszej sesyi izby drugiej skończono dyskusyę nad przedłożoną przez ministeryum ustawą o steplu i przyjęto ją większością 93 głosów przeciw 40. To samo stało się z ustawą, nadającą sługom sądowym udział w prawach obywatelskich, za którą się 95 głosów przeciw 5 oświadczyło. Na wieczornem posiedzeniu izby skończono dyskusyę nad budżetem ministeryum spraw zagranicznych i uchwalono po większej części w duchu sprawozdawczej komisyi 101 głosami przeciw 10.

(Wiadomości z Neapolu.)

Korespondent Lloyda pisze z Neapolu z 25. maja: „Niewielka flotyla stanów amerykańskich która zostawała w naszej zatoce, rozprósza się. Fregata „Independance“ odeszła przed kilku dniami do Lizbony, a nieco dawniej jeszcze odpłynął okręt pakunkowy „Eris.“ Fregata „Cumberland“ odpływa wzdłuż Sycylii do Tagu, a za nią fregata „S. Lorenco.“ Flotyla Parkera powracając z niebardzo sławnej wyprawy greckiej zawinęła do Malty, i trudno aby nas bytnością swoją zaszczyciła, chociaż się tu jej na prawdę spodziewano.— Okręta francuskie zawarły nowy kontrakt na dostawę żywności, w sumie 160.000 franków. — Z warsztatu w Castellamare spuszczą temi dniami nowy okręt liniowy. (Ll.)

(Depesze telegraficzne.)

Rzym, 1. czerwca. Oczekiwane rozporządzenie finansowe zostało już ogłoszone i zrobiło bardzo korzystne wrażenie.

Neapol, 31. maja. Wojska zostały skonsygnowane. Obawiają się tu powszechnie demonstracyi Lazaronów.

Niemce.

(Nowy porządek rzeczy w Saksonii.)

W **Drezdnie** rozwinęło ministeryum wielką czynność zaraz po rozwiązaniu izb. Jakoż wydano najprzód ministeryalna odezwę do ludu, zwołano dawne stany na 1. lipca, zniesiono stan oblężenia w Drezdnie, i ogłoszono rozporządzenia tyczące się prawa asocyacyi i druku. (D. R.)

(Najnowsze postanowienia rządu saskiego.)

Drezdno, 3. czerwca. Ministeryum saskie wydało następującą odezwę do ludu:

Jego królewska Mość widział się spowodowanym rozwiązać izby. Podpisani ministrowie poczytują sobie za obowiązek, zdać ludowi sprawę z powodów tego kroku i z kroków dalszych, które rząd przedsięwziąć zamyśla. Podczas ruchów politycznych w roku 1848 powzięto także i w Saksonii przekonanie o niezbędnej potrzebie zaprowadzenia zmiany w ustawie wyborowej z 24. września 1831 i w niektórych z tą ustawą w związku będących postanowieniach statutu konstytucyjnego. Wielkie wzburzenie owoczesne, niepewność wszystkich stosunków, a szczególnie panująca podówczas niepewność względem przyszłego ukonstytuowania Niemiec, były powodem, iż rząd uznał za rzecz pożądaną, nieprzedkładać stanom zaraz ostatecznej i niezmiennej ustawy wyborowej lecz odłożywszy to na czas spokojniejszy na przyszły sejm krajowy wydać tylko prowizoryczne postanowienia, i łącznie z tym sejmem wydać dopiero ostateczną ustawę wyborową. Do tego zdania przystąpiły obydwie izby zgromadzonego podówczas nadzwyczajnego sejmu krajowego i stosownie do tego nazwano obydwie dnia 15. listopada 1848 wydane ustawy tyczące się wyborów deputowanych sejmowych i niektórych zmian w statucie konstytucyjnym, już w samym ich napisie wyraźnie prowizorycznemi.

Pierwszy sejm obrany na mocy tej ustawy wyborowej sprowadził Saksonię na brzeg przepaści. Musiano go rozwiązać.

Ten smutny rezultat połączony z następującem po nim bezpośrednio powstaniem przeciw konstytucyi krajowej, naprowadził już wtedy rząd do zastanowienia się nad kwestyą, czyli próbę zrobioną ustawami z d. 15. listopada 1848 nienależy uważać za zwichniętą, i czyli przeto niewypada przystąpić do zwołania dawniejszych stanów ku ustanowieniu ostatecznej ustawy wyborowej. Ponieważ zaś jeszcze w roku 1849 prawie te same trwały przyczyny, które w roku 1848 za obraniem tej wyjątkowej drogi przemawiały, widział się przeto Jego królewska Mość idąc za radą swoich odpowiedzialnych ministrów spowodowanym, jeszcze raz próbować, czyli na mocy prowizorycznych ustaw z 15. listopada 1848 niebędzie można wybrać zgromadzenia, którego większość uzna dostatecznie naglącą potrzebę rażnego zakończenia naszych prowizorycznych stosunków, i niezwłocznego wypracowania ostatecznej ustawy wyborowej.

Lecz i ta nadzieja spełzła na niczem. Jakkolwiek bowiem między członkami izb, które się w listopadzie r. z. zebrały, niemało było prawdziwych przyjaciół ojczyzny, to jednak inne stronnictwa tak licznie były reprezentowane w izbach, iż lubo niebyły w większości, miały jednak dostateczną siłę, by przeszkodzić ostatecznemu załatwieniu najważniejszych, obecnie toczących się kwestyi. Sześć miesięcy był sejm zgromadzony, a nawet najważniejsza kwestya finansów krajowych niejest załatwiona. Położenie kraju wymaga pewnej liczby ważnych stanowczych ustaw. Doświadczenie nauczyło, iż w tej mierze wcale niczego po izbach spodziewać się niemożna. W ostatnich czasach jeszcze przewlekła izba druga tak dalece przyzwolenie pożyczki na opędzenie naglących potrzeb państwa a szczególnie na pokrycie kosztów kolei żelaznej, iż kraj z tego powodu znaczne poniósł szkody. Taki stan rzeczy niemoże trwać długo, spożywa on bowiem żywotne siły kraju i wiedzie go zwolna wprawdzie lecz pewnie do zguby. Dopóki w najważniejszych stosunkach trwa stan prowizoryczny, dopóki niesą wydane niezbędnie potrzebne ustawy, które rządowi mają udzielić należytej siły, by skutecznie stawić czoło zabiegom partyi rewolucyjnej i tym sposobem kraj ochronić od dalszego nieszczęścia, dopóki najważniejsze kwestye finansowe jeszcze zostają nie załatwione, dopóty będą musiały trwać nadzwyczajne środki bezpieczeństwa, które pomnażają ciężary kraju i koniecznie za sobą pociągają podwyższenie podatków, które i tak w skutku ruchów rewolucyjnych w przeszłych latach znacznie musiały być podwyższone.

Jego królewska Mość poczytał sobie przeto za święty obowiązek niedopuścić dalszego trwania tego stanu i rozwiązał izby dnia 1. b. m. Podpisani ministrowie niemogli też radzić J. M. królowi, aby jeszcze raz rozpisano wybory według ustaw prowizorycznych z 15. listopada. Jego królewska Mość postanowił przeto uczynić krok, który rownie odpowiedni jest konstytucyi jak i potrzebny w obecnym składzie rzeczy. J. M. król postanowił zwołać jeszcze raz izby roku 1848 w tym samym składzie, w jakim podówczas były zgromadzone, jako sejm zwyczajny. J. M. król przedłoży jednak temu sejmowi tylko projekt ostatecznej ustawy wyborowej i kilka innych przedmiotów, których niezwłocznego załatwienia dobro kraju nagle wymaga.

Jego królewska Mość spodziewa się i oczekuje że lud saski należycie uzna najwyższy zamiar królewski, przywrócenia na tej drodze spokoju i bezpieczeństwa w kraju, i że każdy co powołany jest do udziału w osiągnieniu celu, chętnie do tego poda swą rękę. — Oby ten środek odniósł pożądany skutek i przyniósł krajowi spokój, porządek i bezpieczeństwo, bez których niemożna się spodziewać ani polepszenia materyalnego bytu, ani zmniejszenia uciążliwych podatków. Drezdno, 3go czerwca 1850. Dr. Ferd. Zschinsky. — Friedr. Ferd. baron Beust. — Bernh. Rabenhorst. — Richard baron Friesen. — Joh. Heinr. Aug. Behr. (B. Z.)

(Ogłoszenia ministeryalne względem zwołania sejmu i zniesienia stanu wojennego w Drezdnie.)

Drezdno, 3. czerwca. Ministeryum tutejsze wydało na dniu dzisiejszem następujące dwa ważne ogłoszenia:

I. Ponieważ izby wybrane na mocy prowizorycznej ustawy wyborowej z dnia 15. listopada 1848 musiały być rozwiązane, nim jeszcze wspólnie z niemi uchwalono ostateczną ustawę wyborową, przeto postanowił Jego królewska Mość zwołać istniejące na mocy §§. 61 i następujących ustawy konstytucyjnej z dnia 4. września 1831 stany w tym samym składzie w jakim były zgromadzone na nadzwyczajnym sejmie krajowym, w roku 1848. Zwołuje się przeto na mocy postanowienia królewskiego stany krajowe na dzień 1. lipca r. b. do stolicy Drezdna dla naradzenia się i powzięcia uchwał względem nowej ustawy wyborowej i innych dla dobra kraju niezbędnie potrzebnych środków. Stosownie do najwyższego rozkazu podaje się dekret niniejszy, który równocześnie osobno będzie przesłany członkom obydwóch izb, do publicznej wiadomości.

II. Ministeryum państwa postanowiło znieść znowu stan wojenny zaprowadzony mocą ogłoszenia z dnia 8. maja r. z. w stołecznem mieście Drezdnie i okolicy w okręgu trzech mil; co się niniejszem do publicznej podaje wiadomości.

(Kurs giełdy frankfurtskiej z 4. czerwca.)

Met. Austry. 5% — $79^1/_2$; $4^1/_2$% — $69^1/_4$. Akcye bank. 1080. Sard. $32^1/_2$. Hyszp. 3% — $32^3/_8$. Polskie 300 — 127; 500 — $80^1/_2$.

(Kurs giełdy berlińskiej z 6. czerwca.)

Dobrowolna pożyczka 105. Oblig. długu państ. $85^1/_2$. Akcye bank. $95^1/_4$. Pol. listy zast. $95^1/_4$. Pols. 500 — $79^3/_4$; 300 — $126^1/_2$. Frydrychsdory $13^1/_{12}$. Inne złoto za 5 tal. $12^1/_8$.

Turcya.

(Scutari w Albanii ma być wolnym portem.)

Konstantynopol, 25. maja. Sir Stratford Canning wymógł na rządzie tureckim postanowienie, które wielki wpływ wywrze na interesa handlowe Wielkiej Brytanii. Scodra (Scutari w Albanii) ma być uznaną portem wolnym i główny gościniec komercyalny będzie wiódł ztamtąd aż do Dunaju. (B. Z.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe w obwodzie lwowskim.)

Lwów, 5. czerwca. Według doniesień handlowych z Gródka, Jaryczowa i Szczerca płacono tamże na targach w drugiej połowie maja w przecięciu za korzec pszenicy 14r.30k.—15r.45k.—15r.40k.; żyta 12r.15k.—10r.45.—11r.; jęczmienia 10r.15k.—9r.30k.—10r.; owsa 7r.15k.—6r.30k.—7r.27k.; hreczki 10r.15k.—8r.15k.—8r.9k.; kartofli 4r.30k.—4r.—5k. Cetnar siana kosztował 2r.30k.—0—3r. 15k. Sąg drzewa twardego sprzedawano po 20r.—15r.—0; miękkiego po 15r.—12r.30k.—0; mięsa wołowego 11k.—10k.—10k. i garniec okowity po 3r.45k.—2r.30k.—4r. w. w. Kukurudzy, nasienia konicza i wełny niesprzedawano.

(Handel wełną.)

Wrocław, 1. czerwca. Trudno jeszcze przewidzieć, jak obecny jarmark na wełnę wypadnie, chociaż już zakupiono na składach kilka partyi wełny ze strzyży jednorazowej, kędzierzawej, i z owiec odeszłych. Zaszedł bowiem tą razą szczególny wypadek, iż tak właściciele wełny jako i większa część kupców zjechali się kilkoma dniami za wcześnie. A że przed 4tym nie wolno rozcinać wańtóchów z wełną, przeto obie strony niecierpliwią się. Nieukontentowanie to jednak ustanie bez wątpienia za rozpoczęciem się targu. Wełny są bardzo piękne; chcących kupować jest dosyć, i jeżli tylko obie strony tak kupcy jako i właściciele będą się trzymać słuszności, tedy targ na wełnę musi pójść jak najlepiej. (P. H. Z.)

Kurs lwowski.

Dnia 11. czerwca.

W monecie konwencyjnéj.	gotówką		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	5	38	5	42
Dukat cesarski	5	38	5	41
Półimperyał zł. rosyjski	9	39	9	42
Rubel śr. rosyjski	1	50	1	51
Talar pruski	1	37	1	38
Polski kurant i pięciozłotówk.	1	21	1	22
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr.	99	46	99	58
Galicyjskie listy zastawne w kasie Tow. Kredyt.	99	54	100	6

(Kurs wekslowy wiedeński z 6. czerwca.)

Amsterdam $166^1/_2$ l. 2. m. Augsburg $119^7/_8$ p. uso. Frankfurt $119^1/_2$ l. 3. m. Genua $139^1/_2$ p. 2. m. Hamburg 177 p. 2. m. Liworno 119 p. 2. m. Londyn 12.4 l. 3. m. Medyolan 108 p. 2. m. Paryż $141^1/_2$ p. 2. m. Agio duk. ces. $26^1/_4$. Napoleondor. 9.37. Szufryn. 16. 45. Agio śrebra 18.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 10. czerwca. Hr. Starzyński Józef, z Mogielnicy. — Hr. Borkowski Stanisław i Hr. Borkowska Aniela, z Żółkwi. — PP. Gloixner Antoni, c. k. radzca apel., z Pragi. — Hayderer Jan, c. k. sekretarz gub., z Wiednia. — Pollenburg Leon, z Rosyi. — Strzelecki Krzysztof, z Płuchowa. — Dunikowski Wiktor, z Tarnowa. — Turkuł Tadeusz, z Żółkwi. — Obertyński Leopold, ze Stronibab. — Rozwadowski Stanisław, z Rytarowic. — Szczepański Tadeusz, z Czaykowic. — Brześciański Henryk, z Czyżek. — Papara Felix, z Batiatycz. — Olexiński Michał, z Tatarkowiec. — Sobolewski Stanisław, z Draganówki.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 10. czerwca. PP. Turczyński Jan, do Żółkwi. — Bogdanowicz Maxymilian, do Przemiszówki. — Dwernicki Wincenty, do Tomaszowa. — Ochocki Kalixt, do Białobóznicy. — Kowalski Adam, do Birczy.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 10. czerwca:

Pora	Barometr wmierze wied. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Sredni stan temperatury do g. 6. zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
	″ ‴ ⁗				
6 god. zr.	28 1 5	+11,5°	+14,5°	połud.-wschodni	poch.
2 god. zr.	28 1 7	+14°	+10°	wschodni	„ ⊙
10 g. w.	28 1 7	+12°		„	„ „

TEATR.

Dziś: opera niem.: „**Martha.**“

(Depesza telegraficzna.)

Palermo, 20. maja. W Palermo wybuchło dnia 18. maja powstanie, pisze Constituzionale. Rzesza zbrojnych wkroczyła do miasta; garnizon ruszył przeciw niej; i po kilkogodzinnej walce powstanie przytłumiono.

Wszystkie prawie dzienniki podają wiadomość o otruciu kupca starozakonnego Joela Hescheles we Lwowie w skutek zjedzonego obiadu. Jesteśmy teraz w stanie udzielić tu kilka szczegółów bliższych o toku i rezultacie przedsiębranego śledztwa. Sam Hescheles umarł w nocy z 22. na 23. maja; córka zaś jego, kucharka i służący domowy leżeli słabi jeszcze na dniu 28. maja, w miarę tego, ile każde z nich spożyło potrawy zatrutej, a szczególnie rosołu. — W wnętrznościach zmarłego znaleziono przy śledztwie chemicznem arszenik. Zbrodnię tę przypisała opinia publiczna zaraz po rozgłoszeniu jej synowi zmarłego, Naftali Hescheles, ponieważ znany był powszechnie jako człowiek najgorszej konduity, a do tego z ojcem swoim, który jako mąż prawy wykonywał ściśle prawo ojcowskie, w jawnej żył nieprzyjaźni. Rozpoczęte natychmiast śledztwo wykryło rzeczywistą istotę czynu, to jest, istnienie zbrodni skrytobójstwa, jako też naglące powody do podejrzenia przeciw synowi Naftalemu, który też we trzy dni potem przez policyę miejscową przyaresztowany został. Naftali nie przyznał się wprawdzie przy indagacyi do tego czynu, ale wyznał za to, że brat jego Mojżesz namawiał go kilka razy, aby ojca zgładził ze świata, i że w tym celu obiecywał mu dostarczyć działającej powoli trucizny, na co on jednak nieprzystał. Tak więc wymienił on raczej Mojżesza jako prawdopodobnego sprawcę tej zbrodni, poczem natychmiast nastąpiło przyaresztowanie Mojżesza. W ciągu dalszego śledztwa wyszły takie data na jaw, że obaj bracia zostali skwalifikowani do indagacyi kryminalnej, i pod sąd kryminalny oddani. Pomiędzy spełnioną zbrodnią i obudwu obwinionymi pokazał się tak ścisły związek, że gdyby nawet istotne wyznanie z ich strony do skutku przyjść niemiało, o przeświadczeniu obu braci, a szczególnie Mojżesza, wcale już wątpić niemożna.

Lwów, 10. czerwca. Wczoraj wieczorem nadzwyczajna ulewa, a miejscami z gradem, wyrządziła u nas gospodarzom nie mało szkody. Potoki wód powymulały po wzgórzach plantacye i ogrody, Pełtew wezbrała niezmiernie, porywała gdzie niegdzie palisady nadbrzeżne i po nizinach zamuliła ogrody i łąki; płaszczyznę za Lwowem zatopiła tak, że dopiero nazajutrz woda spłynęła. Mówiono, jak to zwykle bywa przy niespodziewanych przygodach o stracie ludzi i bydła, ale wieści podobne się nie sprawdzają, i doniesienia ludzi rozesłanych do rozpoznania stanu rzeczy dotąd nic o tem nie wspominają. Szkody tylko będą wielkie, a nie małe ponieśli wstrojach goście niedzielni po spacerach. Pamiętny u ludu będzie jednak dzień wczorajszy; bo właśnie w tem samem miejscu, gdzie wieczorem była powódź największa, zrana dwie chałup do szczętu zgorzało.

Główny Redaktor **M. Szreniawa Sartyni.**

Z c. k. galic. Drukarni rządowéj.